

СТАНОВИЩЕ

от доцент д-р **Богдан Иванов Станев**, НМА „Проф. Панчо Владигеров“ – София, относно дисертационен труд за присъждане на научната и образователна степен „**доктор**“ по професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство в докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“ към катедра „Пиано и акордеон“ при АМТИИ, „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, с автор Ли Сяою, тема: „Валсът на Равел и мястото му в световната музикална литература“ и научен ръководител проф. д-р Людмил Борисов Петков.

Биографични данни. Ли Сяою е родена в град Хуайхуа, провинция Хунан. Завършва бакалавърска степен по пиано в Ухан през 2016, а през 2019 – магистратура по музикология в Ливърпул, Великобритания, което задълбочава познанията ѝ в областта на музикалната теория, анализ и научноизследователска дейност. В Китай тя получава различни награди като изпълнител, а след 2019 година се развива и като преподавател и организатор на различни дейности, включително създаването на училищен хор през 2021. Във Великобритания Ли Сяою натрупва значителен опит в сферата на камерната музика. Там работи съвместно със струнен квартет „Solem“, организира репетиционния процес на международни студенти, създава и клавирно трио. В периода изнася три самостоятелни рецитала.

Съдържание на дисертационния труд. Дисертационният труд е с обем от 167 страници и включва увод, осем глави, информация за публикациите по темата, приноси, литература и приложения.

В увода коректно са посочени мотивацията за избор на темата, обектът, трите основни цели, както и впечатляващите осем конкретни задачи, всяка от които би могла да послужи за основа на бъдещи теоретични разработки. Двата основни използвани метода, индуктивен и

дедуктивен са предпоставка за високата стойност на дисертацията и доказването на научната хипотеза. Актуалността на темата се определя от една страна от засиления в последно време интерес към „Валсът“ на Равел в Китай, за което определен принос имат интерпретациите на китайски пианисти с международна известност, като Юджа Уан и Сун Съхън. От друга страна е налице „академичната празнина в изследванията на жанра валс“ (стр.15), въпреки че самото произведение „е обект на задълбочено изследване и коментар от редица музиколози и критици“ (стр.13).

В **първа** глава се прави исторически преглед на произхода и развитието на жанра от втората половина на XVIII век до наши дни. Отбелязани са достиженията на различни композитори от посочените периоди. Акцентирано е върху ролята на М. Равел за разчупването на музикалната структура и хармоничния план. Отбелязани са и някои от постмодернистичните търсения на XXI век, като е наблегнато на композитори като Робърт Хелпс, Уилям Моран, Мортон Гулд и Едуард Пютц.

Глава **втора** се съсредоточава върху известни валсове от творчеството на Ф. Шопен, Й. Щраус-син, П. И. Чайковски, Г. Форе, Д. Шостакович и А. Хачатурян. Прави се сравнение и се очертават различията в композиционните подходи, между валсовете на Форе и Равел (стр.67-68) и тези на Хачатурян и Равел.

Глава **трета** е фокусирана върху осемте валса от цикъла „Благородни и сантиментални валсове“, както и върху „Валсът“ на М. Равел. Направен е пространен анализ на двете творби и може да се каже, че това е важна предпоставка за доказване на научната хипотеза на дисертацията. В **четвърта** глава се разглеждат знакови интерпретации от водещи пианисти като Е. Божанов, Юджа Уан, Сун Съхън, дуото Аргерич – Фрейре и Жан-Ив Тибо. Прави впечатление задълбоченото вникване в индивидуалните трактовки на тези пианисти.

Глава **пета** разглежда цикъла „Фантастични валсове“ на Уилям Алуин. Освен анализ на валсовете и подчертаване на особеностите за всеки от тях, Ли Сяю отбелязва, че произведението „съчетава стилови пластове от XIX и XX век и на моменти се чете почти като кратък „учебник“ по музикална история.“ (стр. 125).

В **шеста** глава „Валсът“ е представен като „произведение на изкуството, носещо дълбоко идейно и културно съдържание“, в следвоенния период, „...в който темите за разпад, памет и иронична дистанция стават централни“ (стр.126). Направен е паралел с изразните средства, използвани в литературата и изобразителното изкуство. Разгледани са трудностите, които произведението поставя пред изпълнителя. Очертани са някои възможности за бъдещо развитие на жанра.

В **седма** глава Ли Сяю доказва, че „Валсът“ е „демонстрация на ефективността на образователната система на Парижката консерватория“ (стр.137).

Последната глава е посветена на мястото на произведението в световната музикална литература. Съществените изводи се намират в последния абзац на стр.153, стр. 154 и 155.

Оценявам високо задълбоченото вникване в същността на темата и мащаба на разработването ѝ, за което несъмнена заслуга имат вещите напътствия на научния ръководител, проф. д-р Людмил Петков. Аналитичните фази в труда се опират на достоверна и систематизирана информация, получена от проверени източници. Приемам значимостта на публикациите по темата, както и четирите изведени приноса.

Препоръчвам дисертацията да бъде форматирана според стандарт с размер на шрифта 14 и приблизително 1800 знака за страница. Най-вероятно по причина на превода са допуснати няколко грешки, например на стр.7, втори абзац (относно Втори валс на Шостакович), стр. 97, 98 и др.

Намирам, че биографичните справки за композиторите във втора глава са повече от необходимото, предвид фокуса на дисертацията. Би могло да се редуцира и общата информация в глава 8. Препоръчвам някои от нотните примери да бъдат доизяснени – № 34 и 35 – с хармоничен анализ и прецизиране (стр.76), неточен изказ в пример 49, неточност в пр.53, неточност при използваните понятия (ритъм и темпо, стр.91), погрешна интерпретация на фраза и хармония в пр. 58. **Подчертавам**, че направените забележки не намаляват стойността на труда!

Авторефератът е с обем от 45 стр. и по същество повтаря структурата на дисертацията.

Заключение. Въз основа на гореизложеното давам своята положителна оценка и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „**доктор**” в професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство” на Ли Сяою, докторант към катедра „Пиано и акордеон“ при АМГИИ, „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив, според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

София, 9.04.2026

доц. д-р Богдан Станев